

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (femte avdelningen)
den 10 april 2003 *

I mål T-195/00,

Travelex Global and Financial Services Ltd, tidigare Thomas Cook Group Ltd
och

Interpayment Services Ltd, London,

företrädda av advokaterna C. Delcorde och D. Alexander, med delgivningsadress
i Luxemburg,

sökande,

* Rättegångsspråk: engelska.

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av K. Banks, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten R. Z. Swift, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om skadestånd som ersättning för den skada som sökandena har åsamkats till följd av att kommissionen antagit, använt och främjat den officiella eurosymbolen, vilken i allt väsentligt påstås vara identisk med ett grafiskt varumärke som sökandena har registrerat,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden J.D. Cooke samt domarna R. García-Valdecasas och P. Lindh,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Plingers,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 20 juni 2002,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

- 1 Thomas Cook Group Ltd (nu Travelex Global and Financial Services Ltd, nedan kallat Thomas Cook) och dess dotterbolag Interpayment Services Ltd (nedan kallat ISL) är två bolag bildade enligt brittisk rätt verksamma inom finanssektorn, sektorn för internationella resor och världsomfattande resetjänster. ISL bedriver sin verksamhet genom finansinstitut och resebyråer som distribuerar och säljer bolagets resecheckar till slutanvändaren. Bolaget har ingen direkt kontakt med dessa slutanvändare.
- 2 ISL har inom Europeiska unionen registrerat ett varumärke i form av ett figurkännetecken i följande länder: år 1991 i Italien, år 1992 i Tyskland, Spanien och Sverige samt år 1993 i Förenade kungariket. Figurkännetecknet i ISL:s varumärke utgörs av bokstaven C eller en croissant, som genomkorsas horisontellt i mitten av två parallella krökta streck.

ISL:s figurkännetecken

- 3 Registreringen av dessa varumärken avser de varor och tjänster som omfattas av klasserna 16 och 36 i Niceöverenskommelsen av den 15 juni 1957 om den internationella klassificeringen av varor och tjänster för registrering av varumärken, med senare ändringar och tillägg. Dessa varor och tjänster motsvaras av följande beskrivning:

—klass 16: ”Checkar, resecheckar, betalkort, trycksaker”.

—klass 36: ”Banktjänster och finansiella tjänster”.

- 4 Enligt sökandena återges inte ISL:s figurkännetecken på de resecheckar som bolaget säljer utan används inom ramen för ISL:s handelstransaktioner med dess återförsäljare. Sökandena har gett in olika exempel på trycksaker som är avsedda att användas med dessa återförsäljare som mottagare. Bland dessa trycksaker återfinns bland annat meddelanden, ett avtal och brevpapper.
- 5 Den officiella eurosymbolen formgavs av kommissionen år 1996 inför införandet av euron. Kommissionen hade beslutat att den nya valutan skulle ha en officiell symbol för att ge den ett symboliskt värde på det politiska planet och för att underlätta dess särskiljande från andra valutor. Den officiella eurosymbolen presenterades för medlemsstaternas stats- och regeringschefer samt för pressen vid Europeiska rådet i Dublin den 13 och 14 december 1996.

- 6 Den 8 september 1998 tillställde Thomas Cooks ombud kommissionen en skrivelse. I skrivelsen angavs bland annat följande:

”Interpayment Services Ltd, dotterbolag till Thomas Cook, är ägare till symbolen och varumärket INTERPAYMENT, som registrerats i 25 länder varav vissa inom Europeiska unionen, för banktjänster och finansiella tjänster. De första varumärkesregistreringarna gjordes år 1989. Ett typexempel på symbolen återfinns i bilagan bredvid den eurosymbol som kommissionen har föreslagit. Det kan konstateras att den av kommissionen föreslagna symbolen är i stort sett identisk med Thomas Cooks symbol.

Kommissionens främjande av eurosymbolen utgör ett intrång i Thomas Cooks äganderätt till varumärket och värdet av denna immateriella tillgång. Vi vill be om ett möte med Er för att, så snart det passar Er, diskutera frågan.”

- 7 Genom skrivelse av den 23 september 1998 besvarade kommissionen brevet av den 8 september 1998 enligt följande:

”Kommissionen vill påpeka att den inte använder eurosymbolen i kommersiellt syfte.

Det framgår av de handlingar som Ni tillställt oss att eurosymbolen på en mängd punkter skiljer sig från den symbol som Thomas Cook använder, eftersom den senare inte har två horisontella streck och eftersom den mera liknar bokstaven C än bokstaven E.

Kommissionen anser inte att användningen av eurosymbolen utgör intrång i Thomas Cooks äganderätt och anser därför att det saknas skäl att hålla ett möte för att diskutera frågan.”

- 8 Thomas Cooks respektive kommissionens ombud utväxlade flera skrivelser mellan den 24 september 1998 och den 13 april 1999. Vardera parten vidhöll sin inställning i dessa skrivelser.
- 9 Något möte har inte hållits mellan sökandena och kommissionen.

Förfarandet

- 10 Sökandena har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 26 juli 2000, väckt förevarande talan.
- 11 Det skriftliga förfarandet avslutades den 8 juni 2001.
- 12 Sökandena har i skrivelse av den 24 juli 2001 ställd till förstainstansrättens kansli dels gjort gällande att kommissionen hade åberopat två nya grunder i sin duplik, dels begärt rättelse av en felaktig hänvisning till en bilaga som de citerat i sina skrivelser.

- 13 Kommissionen motsatte sig i en skrivelse av den 25 oktober 2001 ställd till förstainstansrättens kansli de påståenden och den begäran som sökandena framställde i skrivelsen av den 24 juli 2001.
- 14 Förstainstansrättens kansli informerade genom skrivelser av den 8 augusti och den 16 november 2001 parterna om att de två ovannämnda skrivelserna bilagts handlingarna i målet, att de kommer att ges tillfälle att återkomma till dessa punkter under förhandlingen och att förstainstansrätten kommer att avgöra yrkandena vid ett senare tillfälle.
- 15 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (femte avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet samt uppmanade parterna att inkomma med vissa handlingar och uppgifter före förhandlingen. Kommissionen uppmanades särskilt att kommentera den rättelse sökandena gjorde i sin skrivelse av den 24 juli 2001 beträffande hänvisningen till en bilaga. Parterna efterkom begäran inom den utsatta fristen.
- 16 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 20 juni 2002.
- 17 Vid förhandlingen enades parterna om att det inom ramen för domen endast kan avgöras huruvida kommissionen är skadeståndsskyldig utan att värdet av den eventuella skadan skall beräknas på detta stadium.

Parternas yrkanden

18 Sökandena har yrkat att förstainstansrätten skall

— förplikta gemenskapen att betala sökandena ett belopp på 25,5 miljoner GBP jämte 6 procent årlig ränta från och med den dag då domen avkunnas,

— förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

19 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa talan avseende den grund som avser intrång i varumärkesrätten och avseende sökandenas invändningar om rättsstridigt åsidosättande av deras rättigheter och om expropriation, i den mån dessa invändningar grundas på ett påstått intrång i varumärkesrätten,

— ogilla talan i övriga delar,

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

- 20 Kommissionen har utan att göra någon formell invändning om rättegångshinder i enlighet med artikel 114.1 i rättegångsreglerna anfört att talan med tillämpning av artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler inte kan tas upp till sakprövning på sökandenas grunder och invändningar beträffande intrång i varumärkesrätten.
- 21 Sökandena har hävdats att kommissionen har anfört två nya grunder i sin duplik och att dessa grunder inte kan tas upp till sakprövning. Sökandena har även angett att de gjort en felaktig hänvisning till en bilaga till ansökan. Kommissionen har hävdats att den inte åberopat två nya grunder i sin duplik och att den motsätter sig upptagande till sakprövning av den rättning sökandena gjort av en hänvisning till en bilaga till ansökan.
- 22 Förstainstansrätten skall nu pröva dessa argument.

Huruvida talan kan tas upp till sakprövning på grunden och invändningarna beträffande intrång i varumärkesrätten

- 23 Kommissionen har erinrat om att en ansökan som ställs till förstainstansrätten skall innehålla en kortfattad framställning av grunderna för denna och att grunderna skall anges på ett tillräckligt tydligt sätt, särskilt vad gäller de rättsregler som åberopas.

- 24 Trots att intrång i rätten till nationella varumärken omfattas av varumärkesrätten i den berörda medlemsstaten har sökandena inte angett vilka nationella varumärken och nationella bestämmelser som eventuellt berörs. Den enda rättsliga grunden som sökandena åberopat till stöd för grunden om varumärkesintrång är artikel 5.1 b i rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (EGT L 40, 1989, s. 1; svensk specialutgåva, område 13, volym 17, s. 178) (nedan kallat första varumärkesdirektivet).
- 25 Kommissionen anser sig inte kunna uttala sig slutligt beträffande ansökan med hänsyn till ovanstående och att det inte åligger kommissionen att göra nödvändiga efterforskningar för att identifiera berörda varumärkesrättigheter. Kommissionen anser följaktligen att talan inte kan tas upp till sakprövning avseende de av sökandenas grunder som avser dels intrång i varumärkesrätten, dels åsidosättande av allmänna rättsprinciper samt expropriation, i den mån dessa grundas på ett påstått intrång i varumärkesrätten.
- 26 Förstainstansrätten erinrar om att enligt artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler skall varje ansökan innehålla uppgifter om tvisteföremålet och en kort framställning av grunderna för talan. Dessa uppgifter skall vara tillräckligt klara och precisa för att göra det möjligt för svaranden att förbereda sitt försvar och för rätten att pröva talan, i förekommande fall utan att ha tillgång till andra uppgifter. För att garantera rättssäkerheten och en god rättsskipning krävs, för att en talan skall kunna tas upp till sakprövning, att de väsentligaste faktiska och rättsliga omständigheter som talan grundas på åtminstone kortfattat, men på ett konsekvent och begripligt sätt, framgår av innehållet i själva ansökan (förstainstansrättens dom av den 29 januari 1998 i mål T-113/96, Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, REG 1998, s. II-125, punkt 29).
- 27 För att uppfylla dessa krav skall en ansökan om ersättning för skada som har vållats av en gemenskapsinstitution innehålla uppgifter som gör det möjligt att

fastställa vilket handlande sökanden lägger institutionen till last och skälen till att han anser att det finns ett orsakssamband mellan detta handlande och den skada som han påstår sig ha lidit samt arten och omfattningen av denna skada (domen i det ovannämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, punkt 30).

- 28 I förevarande mål uppfyller ansökan emellertid dessa minimikrav vad gäller grunden och invändningarna beträffande intrång i varumärkesrätten. Det framgår nämligen av sökandenas skrivelser att de ämnar rikta skadeståndskrav mot gemenskapen för att få ersättning för den påstådda skadan, det vill säga förlust av den huvudsakliga funktionen och värdet av ISL:s varumärke. Den skada som sökandena påstår sig ha lidit till följd av antagandet och användningen av den officiella eurosymbolen kan enligt sökandena tillskrivas kommissionen. Kommissionen har enligt sökandena orsakat den påstådda skadan, framför allt genom att inte respektera de varumärkesrättigheter som ISL enligt artikel 5.1 b i det första varumärkesdirektivet har till sitt figurkännetecken.
- 29 I ansökan ges således, i motsats till vad kommissionen har hävdad, uppgifter om den rättsliga grunden för varumärkesintrång som formellt sett är tillräckliga. Invändningen om rättegångshinder saknar följaktligen grund.
- 30 Förstainstansrätten konstaterar i detta avseende att kommissionens argument att sökandena borde ha åberopat de bestämmelser i nationell rätt som är relevanta i förevarande mål avser villkoren för att gemenskapen skall vara skadeståndsskyldig och omfattas därför inte av bedömningen av huruvida talan kan tas upp till sakprövning på denna grund. Prövningen av detta argument hänger således samman med prövningen i sak av tvisten.

Huruvida talan kan tas upp till sakprövning på de två påstått nya grunder som kommissionen har åberopat i sin duplik

- 31 Sökandena har kritiserat kommissionen för att ha besvarat grunderna rörande åsidosättande av allmänna gemenskapsrättsliga principer, om expropriation och om åsidosättande av de offentliga organens skyldighet att behandla alla lika först i sin duplik, trots att den borde gjort detta redan i sitt svaromål för att ge sökandena möjlighet att besvara denna argumentation i sin replik.
- 32 Sökandena har även kritiserat kommissionen för att ha åberopat argumentet om att ISL:s varumärke har förlorat sin särskiljningsförmåga först i sin duplik.
- 33 Förstainstansrätten erinrar om att nya grunder enligt artikel 48.2 första stycket i förstainstansrättens rättegångsregler inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet.
- 34 Det har i detta hänseende fastställts att en grund som utgör en utvidgning av en grund som tidigare — direkt eller underförstått — har åberopats och som har ett nära samband med denna emellertid kan prövas i sak (se analogt förstainstansrättens dom av den 26 oktober 2000 i mål T-154/98, Asia Motor France m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. II-3453, punkt 42).
- 35 Vad för det första gäller grunden om åsidosättande av de offentliga organens skyldighet att behandla alla lika påpekar förstainstansrätten att kommissionen har kommenterat denna i del C under rubriken ”Ansvar till följd av en lagenlig rättsakt” i sitt svaromål.

- 36 Vad för det andra gäller de grunder som avser dels åsidosättande av allmänna gemenskapsrättsliga principer, dels expropriation har kommissionen i sitt svaromål angett att båda dessa påstådda rättsstridigheter grundas på sökandenas påstående att kommissionen har gjort intrång i ISL:s varumärkesrätt och/eller visat försumlighet genom att inte undersöka om äldre rätt till varumärket fanns innan den antog den officiella eurosymbolen. Enligt kommissionen är denna analys av sökandenas argument även en ofrånkomlig följd av det faktum att varumärket definierar användningsområdet för de förvärvade rättigheter och gränserna för den immateriella äganderätt som påstås ha exproprierats från ISL.
- 37 Kommissionen har uppgett att den i sin redogörelse därefter visat att intrång inte gjorts i någon varumärkesrätt som avser ett nu giltigt varumärke och att det faktum att det inte undersökts om äldre rätt till varumärket finns inte är ett tecken på försumlighet.
- 38 Det framgår således, såsom kommissionen har gjort gällande, att den anser att frågan huruvida dessa är välgrundade hänger samman med grunden om intrång i ISL:s varumärke.
- 39 Vad gäller de två första av kommissionens argument kan sökandena inte vid prövningen av huruvida talan kan tas upp till sakprövning med fog bestrida i vilken ordning kommissionen har valt att använda dessa argument för att bemöta sökandenas argument.
- 40 Vad för det tredje gäller sökandenas påstående att kommissionen i sin duplik anfört ett nytt argument om att ISL:s varumärke har förlorat sin särskiljningsförmåga framgår det tydligt av dupliken att det var som svar på de argument som sökandena anfört i sin replik (punkt 21) som kommissionen ansåg det nödvändigt att behandla frågan huruvida ISL:s varumärke har förlorat sin särskiljningsförmåga.

- 41 Härav följer att sökandena vid prövningen av om talan kan tas upp till sakprövning inte heller kan bestrida kommissionens rättsliga bedömning av sökandenas argument, en bedömning som eventuellt skiljer sig från sökandenas egen bedömning härav.
- 42 Den kontradiktoriska principen kan i varje fall inte anses åsidosatt i förevarande mål, eftersom sökandena har haft möjlighet att under förhandlingen återkomma till de påstått nya grunder som kommissionen har åberopat i sin duplik.
- 43 Av vad anförts följer att sökandenas påståenden om att kommissionen har åberopat två nya grunder i sin duplik inte kan godtas.

Huruvida rättelsen av en hänvisning till en i ansökan nämnd bilaga kan beaktas

- 44 Sökandena har i sin skrivelse av den 24 juli 2001 påpekat att de begått ett misstag vid hänvisningen till en av bilagorna till sen inlägga. De hävdade nämligen i sina skrivelser att ISL:s varumärke, som utgörs av enbart dess figurkännetecken, hade registrerats i flera medlemsstater. Bevis för denna registrering anfördes emellertid inte i bilaga 3 till ansökan som sökandena angett utan i bilaga 1 till bilaga 21 till ansökan och i bilaga 1 till repliken. Bilaga 3 till ansökan innehåller nämligen den enda förteckning över länder där ISL:s varumärke, i form av ISL:s figurkännetecken tillsammans med ordet Interpayment, har registrerats.
- 45 Kommissionen har i huvudsak svarat att sökandena gjort en väsentlig ändring av sitt yrkande genom att, med hjälp av en ändring av en hänvisning till en bilaga,

göra gällande att det varumärke som berörs av talan endast utgörs av ISL:s figurkännetecken och inte, som sökandena tidigare påstått, av ISL:s figurkännetecken och ordet Interpayment.

- 46 Förstainstansrätten konstaterar att sökandena i sin ansökan angett att ISL först erhållit registrering av sitt figurkännetecken i kombination med ordet Interpayment och därefter registrering av endast figurkännetecknet i de länder och för de klasser som räknas upp i bilaga 3 till denna inlägga och att de längre fram i ansökan endast hänvisar till ISL:s varumärke i form av figurkännetecknet.
- 47 Det skall även konstateras att sökandena i sin replik preciserat dels att tre typer av registrering skett, nämligen registrering av figurkännetecknet i kombination med ordet Interpayment, registrering av enbart figurkännetecknet och registrering av enbart ordet Interpayment, dels att talan endast avser det varumärke som varit föremål för den andra typen av registrering, nämligen registrering av ISL:s figurkännetecken och slutligen att bilaga 3 endast avser registreringen av figurkännetecknet.
- 48 Härav följer att trots att sökandena gjort nämnda rättelse på ett sent stadium avsåg sökandenas talan ISL:s varumärke i form av endast figurkännetecknet, i motsats till vad kommissionen har anfört.
- 49 Eftersom bilaga 21 borde ha åberopats i stället för bilaga 3 till ansökan, och bilaga 21 inte utgör ytterligare bevisning i den mening som avses i artikel 48.1 i rättegångsreglerna, utgör den rättelse som sökandena gjorde i skrivelsen av den 24 juli 2001 beträffande numret på den åberopade bilagan under dessa

omständigheter inte en väsentlig ändring av yrkandena som framställts först under förfarandet.

- 50 Förstainstansrätten erinrar dessutom om att den skriftligen före förhandlingen och därefter under förhandlingen gett kommissionen möjlighet att yttra sig över denna ändring. Förstainstansrätten har därigenom iakttagit den kontradiktoriska principen samt rätten till försvar.
- 51 Under förhandlingen angav kommissionen för övrigt att den, trots den väsentliga ändring av yrkandet som denna ändring innebär, i sina pläderingar ansåg att sökandenas talan avsåg ISL:s varumärke i form av endast figurkännetecknet.
- 52 Härav följer att kommissionens argument på denna punkt inte kan godtas.

Prövning i sak

- 53 Enligt fast rättspraxis skall en talan om skadestånd avse ersättning för en skada som följer av rättsakter, underlåtenhet att anta sådana rättsakter eller rättsstridigt handlande av gemenskapsinstitutionerna (domstolens dom av den 5 oktober 1988 i mål 180/87, Hamill mot kommissionen, REG 1988, s. 6141, och av den 19 maj 1992 i de förenade målen C-104/89 och C-37/90, Mulder m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 1992, s. I-3061, samt svensk specialutgåva, volym 12, s. 55, samt domen i det ovannämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen).

- 54 Det är, vad gäller rätten till utomobligatoriskt skadestånd från gemenskapen, fastslagit att det enligt gemenskapsrätten föreligger en rätt till skadestånd då tre förutsättningar är uppfyllda, nämligen att den rättsregel som har överträtts syftar till att ge enskilda rättigheter, att överträdelsen är tillräckligt klar, att det fastställts att skada föreligger och slutligen att det finns ett direkt orsakssamband mellan ett åsidosättande som kan tillskrivas gemenskapen och den skada som de drabbade personerna har lidit (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 4 juli 2000 i målet C-352/98 P, Bergaderm och Goupil mot kommissionen, REG 2000, s. I-5291, punkt 42).
- 55 Till stöd för sin talan om skadestånd enligt artikel 288.2 EG har sökandena åberopat flera grunder. Den första avser intrång i ISL:s varumärkesrätt, den andra åsidosättande av allmänna gemenskapsrättsliga principer och den tredje expropriation. Sökandena har även åberopat en grund om åsidosättande av de offentliga organens skyldighet att behandla alla lika.

Huruvida ansvar föreligger till följd av kommissionens påstått rättsstridiga handlande

- 56 Sökandena har i huvudsak anfört att ISL:s figurkännetecken används över hela världen för att ange och utmärka ISL:s verksamhet inom sektorn för finansiella tjänster och att den officiella symbol för euron som kommissionen har antagit, använt och främjat företer en visuell likhet med ISL:s figurkännetecken som inte kan förnekas. Den mycket utbredda användningen av den officiella eurosymbolen har enligt sökandena inneburit att ISL:s figursymbol förlorat sin särskiljningsförmåga och till och med sin giltighet. ISL:s varumärke kan därför inte användas för sin huvudsakliga funktion. Sökandena har i detta hänseende påpekat att kommissionen vid införandet av den officiella eurosymbolen inte efterforskat om någon äldre rätt till varumärket fanns. En sådan efterforskning hade upplyst kommissionen om ISL:s figurkännetecken. Sökandena har även konstaterat att kommissionen har åsidosatt sin skyldighet att iaktta deras rättigheter och intressen i förmögenhetshänseende.

- 57 Förstainstansrätten konstaterar att vad som skall prövas i målet är huruvida kommissionen handlat regelmässigt genom att anta, använda och uppmana tredje man att använda den officiella eurosymbolen.
- 58 Vad gäller processen för antagande av den officiella eurosymbolen framgår det av handlingarna i målet att olika grafiska exempel av denna utarbetats av kommissionen och särskilt av generaldirektoratet för information, kommunikation, kultur och audiovisuella medier och att dessa har tillställts en grupp bestående av europeiska medborgare som valde ut två av dem. Kommissionens ordförande samt en kommissionsledamot gjorde det slutliga valet av officiell symbol för den gemensamma valutan. Valet av denna officiella symbol ingår i det kommunikationsprogram som har titeln "Euron, en valuta för Europa". Meddelandet från kommissionen KOM(97) 418 av den 23 juli 1997 om användningen av eurosymbolen utgör en av de tekniska aspekterna på eurons införande.

Den första grunden: Intrång i varumärkesrätten

— Parternas argument

- 59 Sökandena har med hänvisning till artikel 5.1 b i det första varumärkesdirektivet gjort gällande att kommissionen har gjort intrång och fortsätter att göra intrång i ISL:s varumärkesrätt. Sökandena grundar denna inställning på att det föreligger en likhet mellan den officiella eurosymbolen och ISL:s figurkännetecken, att kommissionen har använt och uppmuntrat tredje man att använda detta kännetecken i näringsverksamhet utan ISL:s medgivande och att det föreligger risk för förväxling och association mellan den officiella eurosymbolen och ISL:s figurkännetecken.

- 60 Sökandena har erinrat om att registreringen av ISL:s varumärken avser tre olika varumärken, nämligen för det första ordet Interpayment, för det andra ISL:s figurkännetecken och för det tredje ISL:s figurkännetecken tillsammans med ordet Interpayment och att talan avser det andra varumärket, det vill säga endast ISL:s figurkännetecken.
- 61 Sökandena har gjort gällande att kommissionen inte har bestridit att de inte hade gett sitt medgivande till användning av den officiella eurosymbolen.
- 62 Vad för det första gäller användningen av den officiella eurosymbolen anser sökandena att kommissionens inställning, att användningen av och uppmuntran att använda den officiella eurosymbolen inte har ett ekonomiskt syfte och följaktligen inte utgör användning i näringsverksamhet, är för restriktiv eftersom all användning i ett kommersiellt eller ekonomiskt sammanhang motsvarar användning av varumärket i näringsverksamhet (se Beneluxsdomstolens dom av den 9 juli 1984 i mål Tanderil, Jur 1984, s. 1).
- 63 Sökandenas närmsta konkurrenter använder nämligen den officiella eurosymbolen på sina resecheckar utställda i euro och tecknet är mera allmänt använt inom sektorn för finansiella tjänster och inom turismsektorn. Kommissionen har dessutom enligt sökandena använt och uppmuntrat tredje man att använda den officiella eurosymbolen i ett kommersiellt sammanhang och inte enbart för att beteckna en valuta. Sökandena anser det vara kommersiell verksamhet att uppmuntra återgivning av den officiella eurosymbolen på hattar eller halsdukar oavsett det syfte som eftersträvas, nämligen införandet av en ny valuta.
- 64 Sökandena har i detta avseende erinrat om artikel 5.3 a i första varumärkesdirektivet som föreskriver ett uttryckligt förbud att anbringa tecknet på varor. Kommissionen har emellertid medgett att den anbringat den officiella eurosymbolen på ett stort antal varor, även om detta endast skett i reklamsyfte.

- 65 Sökandena har även påpekat att kommissionen i detta sammanhang har använt all kommersiell teknik som används för marknadsföring av ett nytt varumärke.
- 66 Sökandena har härav dragit slutsatsen att kommissionens handlande resulterat i att deras varumärke mist sin särskiljningsförmåga, sin huvudsakliga funktion och således värdet av ISL:s figurkännetecken.
- 67 Vad för det andra gäller villkoret beträffande likhet mellan kännetecknen har sökandena gjort gällande att det allmänna intrycket av en jämförelse mellan ISL:s figurkännetecken och den officiella eurosymbolen är att det föreligger stor likhet. Kommissionen har i detta hänseende för övrigt inte ifrågasatt yttrandena av de tre av sökandena anlitade sakkunniga på varumärken som ansåg att kännetecknen i fråga företedde stora likheter.
- 68 Vad för det tredje gäller risken för förväxling har sökandena angett att det fastställts att en förväxling, som kan medföra att talan väcks, kan anses uppstå när konsumenten inte längre ser varumärket som en karakteristisk egenskap för dess innehavare. Sökandena hänvisar härvid till en dom som meddelats av en brittisk domstol (Provident Financial PLC mot Halifax Building Society, High Court, FSR 1994, s. 81). I föreliggande mål ligger problemet inte i det faktum att en person kan tro sig köpa sökandenas produkter när produkterna har den officiella eurosymbolen, utan i det faktum att ISL:s kunder upphör att sätta ISL:s figurkännetecken i samband med ISL:s produkter. Figurtecknet mister härigenom hela sin särskiljningsförmåga och sin huvudsakliga funktion.
- 69 Vad för det fjärde gäller villkoret att varumärket skall vara allmänt känt har sökandena påstått att även om varumärken som används i handeln mellan företag skiljer sig från dem som används i förhållande till allmänheten, spelar de en

odiskutabel roll vid igenkännandet av ursprung, kvalité och särskiljande egenskaper och kan därvid omfattas av bestämmelserna i det första varumärkesdirektivet. Den neutralitet som ISL:s varumärke besitter är för övrigt den bild som varumärket vill förmedla till företagets kunder, vilka utgörs av fackmän.

- 70 Kommissionen har inledningsvis framfört att tillämpliga bestämmelser i målet utgörs av övergångsbestämmelser som medlemsstaterna antagit för artikel 5.1 b i det första varumärkesdirektivet i de medlemsstater där ISL:s varumärke registrerats. Kommissionen har anfört att den för enkelhetens skull framför sina argument med hänvisning till nämnda artikel snarare än till de nationella bestämmelser som införlivar nämnda direktiv.
- 71 Kommissionen har i detta avseende påpekat att det varumärke som ISL registrerat i ovannämnda medlemsstater inte utgörs av enbart figurkännetecknet utan av en kombination av det senare och ordet Interpayment, i motsats till vad sökandena påstått.
- 72 Eftersom ISL:s figurkännetecken alltid används i kombination med ordet Interpayment, vilket utgör varumärkets dominerande del, kan de företag och yrkesmän som har kontakt med varumärket inte tänkas förväxla det med eurons officiella symbol.
- 73 Kommissionen anser att sökandena inte har bevisat att de uppfyller de krav som ställs för skydd av de rättigheter som en innehavare av ett registrerat varumärke enligt artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet har.
- 74 Vad för det första avser villkoret om användning inom näringsverksamhet har kommissionen gjort gällande att den, i motsats till vad sökandena påstått, aldrig

använt den officiella eurosymbolen i näringsverksamhet, eftersom kommissionen såsom verkställande organ i en överstatlig organisation inte utövar näringsverksamhet. Kommissionen har härvid erinrat om att det enda sätt som kommissionen använt den officiella eurosymbolen beträffande varor och tjänster endast avsåg marknadsföring av idén om den nya valutan genom gratis utdelning av varor (hattar och halsdukar), på vilka den officiella eurosymbolen hade anbringats till stats- och regeringschefer samt till pressen. Varorna i fråga samt de varor och tjänster som ingår i klasserna 16 och 36 och för vilka ISL:s figurkännetecken har registrerats är vid den ifrågavarande användningen i varje fall inte lika.

- 75 Det framgår dessutom av meddelandet av den 23 juli 1997 att kommissionen använder och uppmuntrar tredje man att använda den officiella eurosymbolen för att beteckna den gemensamma valutan. Syftet med användningen är således inte att ange det kommersiella ursprunget för berörda varor och tjänster, utan enbart att främja att den officiella eurosymbolen blir allmänt känd.
- 76 Kommissionen har härvid understrukit att sökandena i punkt 31 i sin ansökan medgett att användningen av den officiella eurosymbolen för att beteckna en valuta inte kan likställas med användning i näringsverksamhet. Även om det antas att symbolen verkligen använts i näringsverksamhet, omfattas denna användning av tillämpningsområdet för det undantag som föreskrivs i artikel 6.1 b i första varumärkesdirektivet.
- 77 Vad för det andra gäller det renommé som ISL:s figurkännetecken åtnjuter har kommissionen påpekat att det framgår av domstolens rättspraxis att nivån på ett registrerat varumärkes särskiljningsförmåga och dess renommé skall beaktas vid bedömningen av likheten och risken för förväxling (domstolens dom av den 11 november 1997 i mål C-251/95, SABEL, REG 1997, s. I-6191, och av den 29 september 1998 i mål C-39/97, Canon, REG 1998, s. I-5507). I förevarande mål framgår det emellertid tydligt av Corporate Identity Interpayment Guidelines att sökandenas varumärken inte är avsedda för allmänheten, som för övrigt inte skulle känna igen dem, eftersom ISL:s figurkännetecken inte återfinns på

Interpayments resecheckar. Att ISL:s figurkännetecken är så föga känt visar att det endast kan omfattas av en låg skyddsnivå. Kommissionen har angett att sökandena för övrigt har underlåtit att framlägga bevis på att deras kunder anser att ISL:s figurkännetecken är ett viktigt särskiljande kännetecken för företaget.

78 Kommissionen har slutligen konstaterat att sökandena använt ISL:s varumärke inom en begränsad grupp av företag och näringsidkare, vilka inte kommer att ha några svårigheter att skilja den officiella eurosymbolen från ISL:s figurkännetecken.

79 Vad gäller kännetecknens likhet i den mening som avses i artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet anser kommissionen att det endast föreligger en svag likhet mellan ISL:s figurkännetecken och den officiella eurosymbolen.

80 Kommissionen har beträffande graden av likhet mellan varor och tjänster erinrat om att ISL:s varumärke endast registrerats för klasserna 16 och 36 och att sökandena grundar sin anmärkning om intrång i varumärkesrätten enbart på användning av den officiella eurosymbolen på resecheckar och inom ramen för vissa finansiella tjänster. Kommissionen har emellertid påpekat att de andra varor och tjänster som sökandena nämnt inte företer någon likhet med de varor och tjänster som omfattas av dessa specifikationer. Varje anbringande av den officiella eurosymbolen på andra varor än dem som täcks av ISL:s varumärke är således inte relevant vad beträffar artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet och kan därför inte utgöra intrång i varumärkesrätten.

81 Vad slutligen gäller frågan huruvida det föreligger en förväxlingsrisk har kommissionen påpekat att eftersom ISL:s varumärke inte åtnjuter något renommé hos allmänheten, kan det inte föreligga någon sådan förväxlingsrisk inom denna personkategori. Kommissionen har dessutom gjort gällande att de

affärsmän och näringsidkare som kommer i kontakt med ISL:s varumärke vet att den officiella eurosymbolen betecknar en valuta och inte kommer att tro att de varor och tjänster på vilka symbolen anbringats tillhandahålls av sökandena eller kommissionen.

- 82 Sökandena har enligt kommissionen dessutom medgett att det inte finns någon risk för förväxling beträffande det kommersiella ursprunget och anser att den befintliga risken avser den omständigheten att ISL:s kunder kommer att upphöra att tycka att ISL:s figurkännetecken kännetecknar ISL:s produkter. Denna typ av risk för att varumärket skall förlora sin särskiljningsförmåga är emellertid inte relevant beträffande artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet. Situationen utmärker på sin höjd en risk för association, vilken av domstolen ansetts otillräcklig för att det skall anses föreligga en risk för förväxling i den mening som avses i den ovannämnda artikel 5 (domarna i de ovannämnda målen SABEL och Canon och domstolens dom av den 22 juni 2000 i mål C-425/98, *Marca Mode*, REG 2000, s. I-4861).
- 83 Vad gäller sökandenas åberopande av domen från High Court i målet *Provident Financial PLC mot Halifax Building Society* (FSR 1994, s. 81) anser kommissionen att denna dom saknar relevans och att nämnda mål i vilket fall som helst avgjorts med stöd av en lag som är äldre än det direktiv som är tillämpligt i förevarande mål.

— Förstainstansrättens bedömning

- 84 Sökandena anser med den första grunden att kommissionens intrång i ISL:s varumärkesrätt är skadeståndsgrundande, eftersom ISL har ensamrätt att använda sitt registrerade figurkännetecken. De har härvid hänvisat till artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet vari fastställs på vilka villkor innehavaren till ett varumärke kan förbjuda tredje man att använda tecken som liknar eller är identiska med varumärket.

- 85 Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att gemenskapens institutioner är skyldiga att följa gemenskapsrätten i dess helhet, vari ingår sekundärrätten, och i detta avseende åtgärder för närmande av de av medlemsstaternas lagar och andra författningar som har en direkt inverkan på inrättandet av den gemensamma marknaden och dess funktion (se analogt domstolens dom av den 14 maj 2002 i mål C-383/00, kommissionen mot Tyskland, REG 2002, s. I-4219, punkt 18, in fine).
- 86 Kommissionen har därför inte rätt att åsidosätta bestämmelserna i första varumärkesdirektivet, som enhälligt antagits av rådet på kommissionens förslag med tillämpning av artikel 94 EG. Förstainstansrätten erinrar i detta avseende om att direktivet syftar till att registrerade varumärken skall åtnjuta ett enhetligt skydd i alla medlemsstater.
- 87 Det skall erinras om att enligt fast rättspraxis har den skadeståndstalan som regleras i artiklarna 235 EG och 288 andra stycket EG inrättats som en självständig form av talan, som har en särskild funktion i rättssystemet och är underkastad villkor som utformats med hänsyn till dess syfte. Skadeståndstalan skall visserligen bedömas med hänsyn till systemet för de enskildas rättsskydd i sin helhet, och upptagandet till sakprövning av en sådan talan kan alltså i vissa fall vara beroende av att sökanden har uttömt möjligheterna att föra talan vid de nationella domstolarna. För uppställandet av ett sådant villkor krävs dock att möjligheterna att föra talan på nationell nivå på ett effektivt sätt säkerställer skyddet för de berörda enskilda som anser sig ha lidit skada till följd av en rättsakt från gemenskapens institutioner så, att det kan leda till ersättning för den påstådda skadan (domstolens dom av den 29 september 1987 i mål 81/86, De Boer Buizen mot rådet och kommissionen, REG 1987, s. 3677, punkt 9, svensk specialutgåva, volym 9, s. 165).
- 88 Den omständigheten att domstolar i de medlemsstater där ISL:s figurkännetecken har registrerats fastställer en förfälskning av tecknet som kan tillskrivas kommissionen kan inte leda till ersättning för en skada som sökandena påstår sig ha lidit.

- 89 Bestämmelserna i artiklarna 235 EG och 288 EG ger gemenskapsdomstolarna ensam behörighet att avgöra talan om skadestånd för en skada som kan tillskrivas gemenskapen. Gemenskapen skall enligt artikel 288 andra stycket EG ersätta skada som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar (domstolens dom av den 13 mars 1992 i mål C-282/90, Vreugdenhil mot kommissionen, REG 1992, s. I-1937, punkt 14).
- 90 Förstainstansrätten skall följaktligen pröva huruvida kommissionen, såsom sökandena påstår, har handlat ansvarsgrundande genom att anta, använda och uppmuntra tredje man att använda den officiella eurosymbolen i strid med de villkor för skydd av registrerade varumärken som definieras i artikel 5.1 b i det första varumärkesdirektivet.
- 91 I artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet under rubriken "Rättigheter som är knutna till ett varumärke" föreskrivs följande:

"Det registrerade varumärket ger innehavaren en ensamrätt. Innehavaren har rätt att förhindra tredje man, som inte har hans tillstånd, att i näringsverksamhet använda

...

- b) tecken som på grund av sin identitet eller likhet med varumärket och identiteten eller likheten hos de varor och tjänster som täcks av varumärket

och tecknet kan leda till förväxling hos allmänheten, inbegripet risken för association mellan tecknet och varumärket.”

92 Mot bakgrund av de villkor för att erhålla skydd som definieras i denna bestämmelse skall det först fastställas huruvida kommissionen har använt den officiella eurosymbolen i näringsverksamhet.

93 Det har härvid fastställts att användningen av ett tecken som är identiskt med varumärket sker i näringsverksamhet, eftersom användningen sker i samband med en affärsverksamhet som syftar till att ge ekonomisk vinst (domstolens dom av den 12 november 2002 i mål C-206/01, Arsenal Football Club, REG 2002, s. I-10273, s. I-10299, punkt 40, och generaladvokaten Ruiz-Jarabo Colomers förslag till avgörande i nämnda mål, REG 2002, s. I-10275, punkt 59).

94 Enligt tionde skälet i första varumärkesdirektivet syftar det skydd som följer av varumärket framför allt till att garantera att varumärket anger ursprunget. Enligt rättspraxis är emellertid varumärkets grundläggande funktion att för konsumenten eller slutanvändaren av en vara eller tjänst som täcks av varumärket garantera dess ursprungsidentitet, så att denne utan risk för förväxling kan särskilja denna vara eller tjänst från andra med ett annat kommersiellt ursprung. För att varumärket skall kunna fylla denna funktion och vara ett väsentligt inslag i det system med sund konkurrens som fördraget syftar till att införa och upprätthålla måste det utgöra en garanti för att alla produkter eller tjänster som bär det har framställts under kontroll av ett enda företag som är ansvarigt för deras kvalitet (se domstolens dom av den 17 oktober 1990 i mål C-10/89, HAG GF, REG 1990, s. I-3711; svensk specialutgåva, volym 10, punkterna 13 och 14, och domen i det ovannämnda målet Canon, punkt 28).

95 I förevarande mål utgör den officiella eurosymbolen inte ett tecken som anbringats på varor eller tjänster i syfte att särskilja dem från andra varor eller tjänster och att därigenom göra det möjligt för målgruppen att identifiera deras

ursprung utan syftar till att beteckna en valutaenhet och kommer ofta att föregås eller följas av en sifferbeteckning. I kommissionens meddelande av den 23 juli 1997 anges i detta hänseende för övrigt att ”Europeiska kommissionen [anmodar] alla valutaanvändare att använda den [officiella eurosymbolen] varje gång en utmärkande symbol behövs för att beskriva penningbelopp i euro, dvs i prislistor och fakturor, på checkar och i alla andra rättsliga instrument”. Det anges vidare att ”[e]n tidig definition av [den officiella eurosymbolen] återspeglar också att ambitionen är att göra euron till en av världens ledande valutor”.

- 96 Användningen av den officiella eurosymbolen för att beteckna den gemensamma valutatan motsvarar därför inte användningen av ett tecken som utgör ett varumärke i näringsverksamhet i den mening som avses i artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet.
- 97 Även om det inte kan bestridas att kommissionen uppmuntrat tredje man att använda den officiella eurosymbolen vid ekonomiska transaktioner, är kommissionens ingrepp begränsat till att främja spridning av den officiella eurosymbolen som beteckning av den gemensamma valutatan och inte som ett tecken för att särskilja särskilda varor och tjänster.
- 98 Den av sökandena anförda omständigheten att kommissionen vid toppmötet i Dublin år 1996 distribuerade halsdukar och hattar, på vilka den officiella eurosymbolen återfanns, till stats- och regeringschefer samt till pressen kan inte anses utgöra användning i näringsverksamhet. Även om denna användning under vissa förhållanden kan jämföras med reklam, rörde det sig inte för kommissionen, som handlade i egenskap av överstatligt organ, om att främja försäljning av produkter på vilka den officiella eurosymbolen återfanns och att utmärka dessa produkter såsom produkter från ett visst företag eller att visa en symbol avsedd att möjliggöra identifiering av företaget utan att symbolisera tillkomsten och igenkännandet av den grafiska återgivningen som officiell symbol för den gemensamma valutatan.

- 99 Det kan således inte röra sig om användning inom ramen för kommersiell verksamhet för att framställa och tillhandahålla varor eller tjänster på en viss marknad.
- 100 Vad gäller den omständigheten att den officiella eurosymbolen anbringats på olika produkter som till exempel dem som angetts i kommissionens skrift "[t]he Euro on everything, everywhere", vilken sökandena inkommit med, samt en lott från det belgiska lotteriet, som sökandena också har lämnat in ett exemplar av, utgör dessa inte något bevis vare sig på att kommissionen står bakom försäljningen respektive distributionen av dessa produkter eller på att dessa produkter saluförs i de medlemsstater där ISL:s figurkännetecken har registrerats.
- 101 Gemenskapen kan emellertid endast hållas ansvarig för en sådan skada som följer tillräckligt direkt av det klandrade beteendet hos den berörda institutionen (förstainstansrättens dom av den 29 oktober 1998 i mål T-13/96, TEAM mot kommissionen, REG 1998, s. II-4073, punkt 68). Även om det antas att saluföringen av ovannämnda produkter på vilka den officiella eurosymbolen återfanns hade skadat sökandena, har de senare inte lyckats visa att den påstådda skadan följer tillräckligt direkt av ett påstått rättsstridigt handlande från kommissionen.
- 102 Vad sedan gäller de exempel på påstådd användning i näringsverksamhet av den officiella eurosymbolen som sökandena åberopat erinrar förstainstansrätten redan på detta stadium om att de produkter på vilka den officiella eurosymbolen anbringats av kommissionen, i motsats till vad som krävs enligt artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet, inte är identiska med eller liknar dem för vilka ISL:s varumärke har registrerats.
- 103 Vad slutligen gäller kommissionens initiativ att bland handelsidkare sprida ordet euro tillsammans med sloganen "betalning i euro emottages" och där den första bokstaven föreställer den officiella eurosymbolen, vill förstainstansrätten erinra

om att detta ord inte liknar ISL:s figurkännetecken. Spridningen härav syftar i varje fall inte till kommersiell marknadsföring av varor och tjänster utan endast till att uppmuntra och vänja den slutlige konsumenten vid att använda den gemensamma valutan och få denne att känna förtroende för dess tillkomst.

- 104 Av vad anförts följer att kommissionen, i motsats till vad sökandena har påstått, inte har använt eller uppmuntrat tredje man att använda den officiella eurosymbolen i näringsverksamhet, det vill säga inom kommersiell verksamhet som syftar till att ge ekonomisk vinst i den mening som avses i ovanstående rättspraxis. Under dessa omständigheter kan kommissionen inte anses ha gjort intrång i ISL:s varumärkesrätt genom att anta och sprida den officiella eurosymbolen.
- 105 Mot bakgrund av de särskilda aspekterna beträffande denna talan anser emellertid förstainstansrätten att det är viktigt att i andra hand fastställa att även om det antas att kommissionens användning av den officiella eurosymbolen är jämförbar med användning i näringsverksamhet har sökandena inte styrkt att det föreligger risk för förväxling mellan ISL:s figurkännetecken och nämnda symbol.
- 106 Det skall härvid enligt fast rättspraxis göras en helhetsbedömning av risken för förväxling, med hänsyn till samtliga relevanta fakta i det enskilda fallet. Kravet att det skall göras en helhetsbedömning tyder på att det föreligger ett visst samspel mellan de faktorer som beaktas. Exempelvis kan det konstateras en risk för förväxling, trots att det föreligger en lägre grad av likhet mellan de varor eller tjänster som varumärkena täcker, om varumärkena i hög grad liknar varandra och det äldre varumärket har en hög särskiljningsförmåga, särskilt om det är mycket känt (domen i det ovannämnda målet *Marca Mode*, punkt 40).
- 107 I detta sammanhang konstaterar förstainstansrätten att det föreligger en risk för förväxling i den mening som avses i artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet när

allmänheten kan missta sig vad avser ifrågavarande varor eller tjänsters kommersiella ursprung. En sådan risk för förväxling kan däremot uteslutas om det inte förefaller finnas någon risk för att allmänheten uppfattar det som att varorna eller tjänsterna i fråga kommer från samma företag eller i förekommande fall från företag med ekonomiska band (domen i det ovannämnda målet Canon, punkt 30).

108 Det framgår nämligen av artikel 2 i första varumärkesdirektivet att ett varumärke måste vara sådant att man kan särskilja ett företags varor eller tjänster från andra företags. I tionde skälet i direktivet anges vidare att det skydd som följer av det registrerade varumärket framför allt har till syfte att garantera att varumärket anger ursprunget såsom det definieras i punkt 94 ovan (domen i det ovannämnda målet Canon, punkt 27).

109 Mot bakgrund av dessa synpunkter skall förstainstansrätten, för att avgöra om användningen av den officiella eurosymbolen kan medföra en risk för förväxling med ISL:s varumärke, först jämföra i målet berörda varor och tjänster och sedan tecknet i fråga. Därefter kommer förstainstansrätten att identifiera den relevanta målgruppen.

110 Beträffande jämförelsen av de ifrågavarande varorna och tjänsterna som enligt artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet skall vara identiska eller förete likhet skall det erinras om att samtliga relevanta faktorer som avser förhållandet mellan varorna eller tjänsterna vid denna jämförelse skall beaktas. Bland dessa faktorer ingår bland annat deras art, de tilltänkta köparna, användningsområdet samt huruvida de konkurrerar med eller kompletterar varandra (domen i det ovannämnda målet Canon, punkt 23).

111 Kommissionen anbringar, såsom konstaterats tidigare, inte själv den officiella eurosymbolen på varor och tjänster. Det skall dessutom erinras om att anbringandet av den officiella eurosymbolen på varor och tjänster i princip endast syftar till att beteckna valutaenheten även för det fall symbolen skulle anbringas på varor eller tjänster som ingår i klasserna 16 och 36 och för vilka

sökandena har registrerat ISL:s figurkännetecken. Vad gäller de produkter som sökandena har citerat och på vilka kommissionen har anbringat den officiella eurosymbolen har förstainstansrätten tidigare konstaterat att dessa inte ingår i klasserna 16 och 36.

- 112 Vad gäller jämförelsen av de tecken som avses har det fastställts att helhetsbedömningen av risken för förväxling, vad gäller de aktuella tecknens likhet i bild, ljud eller ord, skall grunda sig på det helhetsintryck som varumärkena åstadkommer, i synnerhet med hänsyn till deras särskiljande och mest framträdande beståndsdelar (domen i det ovannämnda målet SABEL, punkt 23, och domstolens dom av den 22 juni 1999 i mål C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, REG 1999, s. I-3819, punkt 25).
- 113 ISL:s figurkännetecken och den officiella eurosymbolen företer i detta avseende onekligen likhet i bild utan att för den skull vara identiska. En av skillnaderna utgörs, såsom sökandena med fog har påpekat, av att de två parallella streck som genomkorsar bokstaven C är krökta i ISL:s figurkännetecken men räta i den officiella eurosymbolen.
- 114 Vad slutligen avser fastställandet av relevant målgrupp erinrar förstainstansrätten om att det intryck som varumärket gör hos genomsnittskonsumenten av den kategori av vara eller tjänst som är i fråga enligt rättspraxis har avgörande betydelse vid helhetsbedömningen av risken för förväxling (domen i det ovannämnda målet Lloyd Schuhfabrik Meyer, punkt 25).
- 115 Sökandena anser emellertid att ISL:s figurkännetecken inte anbringats på resecheckar avsedda för allmänheten, eftersom tecknet endast används inom ramen för ISL:s transaktioner med fackmän, genom vilka företagets kommersiella verksamhet faktiskt bedrivs. Det rör sig enligt sökandena om finansorgan och resebyråer som ISL samarbetar med för att saluföra sina varor och tjänster.

- 116 Eftersom ISL:s varumärke är registrerat i Förenade kungariket, Tyskland, Italien, Spanien och Sverige består den relevanta målgruppen endast av de fackmän i dessa medlemsstater, genom vilka ISL bedriver sin kommersiella verksamhet.
- 117 Det kan emellertid inte anses att det för denna välupplysta målgrupp bestående av fackmän föreligger en risk för förväxling mellan den officiella eurosymbolen och ISL:s figurkännetecken.
- 118 Sökandena har nämligen inte på ett övertygande sätt visat att ISL:s figurkännetecken, trots en svag likhet mellan varorna och tjänsterna i fråga, har en hög särskiljningsförmåga antingen i sig eller på grund av att det är känt på marknaden och åtnjuter stort renommé hos den identifierade målgruppen.
- 119 Förstainstansrätten vill härvid påpeka att sökandena inte har bevisat sitt påstående att ISL regelbundet och i stor utsträckning använder sitt varumärke föreställande enbart figurkännetecknet. De exempel på användning av ISL:s varumärke som sökandena har åberopat avser, med ett undantag, i stället endast det varumärke som föreställer ISL:s figurkännetecken tillsammans med ordet Interpayment och inte det av ISL:s varumärken som avses i denna talan och som endast utgörs av figurkännetecknet. Detta framgår tydligt av bilaga 4 till ansökan, med rubriken Corporate Identity Interpayment Guidelines, som särskilt behandlar villkoren för användning av ISL:s varumärke, och vari detta varumärke symboliseras av figurkännetecknet tillsammans med ordet Interpayment.
- 120 Det kan vidare inte godtas att denna välupplysta målgrupp, när den ser den officiella eurosymbolen på sedlar eller på någon av de produkter som sökandena har citerat, skulle kunna tro att sedlarna eller produkterna tillverkats och saluförts av ISL.

- 121 Det är dessutom av vikt att påpeka att risken för förväxling enligt sökandena består i det faktum att ISL:s kunder upphör att associera ISL:s figurkännetecken med ISL:s produkter och inte i att dessa kunder tror att produkter med den officiella eurosymbolen är produkter som saluförs av ISL. Sökandena har härvid anfört att inte någon av dem som tidigare förknippade ISL:s figurkännetecken med dessa produkter kommer att fortsätta att göra det.
- 122 Förstainstansrätten konstaterar härvid att sökandena till stöd för denna grund inte åberopat att det föreligger risk för förväxling mellan den officiella eurosymbolen och ISL:s figurkännetecken utan risk för association.
- 123 Artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet är emellertid tillämplig endast om det på grund av identitet eller likhet hos de varor eller tjänster som avses och varumärket kan leda till förväxling hos allmänheten, inbegripet risken för association mellan tecknet och varumärket.
- 124 Domstolen har härvid fastställt att det framgår av själva lydelsen av denna artikel att begreppet risk för association inte är ett alternativ till begreppet risk för förväxling utan syftar till att precisera dess räckvidd. Ordalydelsen i bestämmelsen utesluter således att den kan tillämpas om det inte föreligger risk för förväxling hos allmänheten. Skydd för ett registrerat varumärke är således enligt artikel 5.1 b i första varumärkesdirektivet beroende av huruvida risk för förväxling föreligger. Denna tolkning följer även av tionde skälet i första varumärkesdirektivet. Av tionde skälet framgår att "[g]rundförutsättningen för skyddet är att det finns en risk för förväxling" (domen i de ovannämnda målen SABEL, punkterna 18, 19 och 26, Canon, punkt 30, Lloyd Schuhfabrik Meyer, punkt 17, och slutligen Marca Mode, punkterna 34 och 35).

- 125 Härav följer att enbart risken för association, såsom sökandena har åberopat, inte uppfyller villkoret att det skall föreligga risk för förväxling och att rekvisiten för att en sådan risk skall föreligga i vilket fall, såsom tidigare har konstaterats, inte är uppfyllda i förevarande fall.
- 126 Eftersom kommissionen inte har använt den officiella eurosymbolen i näringsverksamhet och eftersom det i varje fall inte föreligger risk för förväxling mellan ISL:s figurkännetecken och den officiella eurosymbolen hos den relevanta målgruppen, kan kommissionen under dessa omständigheter inte anses ha handlat skadeståndsgrundande genom att anta, använda och främja användningen av nämnda symbol, då den inte gjort intrång i ISL:s varumärkesrätt. Talan kan därför inte vinna bifall på sökandenas första grunden.

Den andra grunden: Åsidosättande av principen om iakttagande av förvärvade rättigheter, principen om skydd för berättigade förväntningar, icke-diskrimineringsprincipen samt proportionalitetsprincipen

— Parternas argument

- 127 Sökandena har erinrat om att ”var och en som vållar skada skall ersätta skadan”. Oavsett om varumärkesintrång fastställts inom ramen för den första grunden har kommissionen handlat skadeståndsgrundande, vårdslöst och följaktligen rättsstridigt. Kommissionen har vidare särskilt åsidosatt ”överordnade” rättsregler.

- 128 Vad för det första beträffar iakttagande av förvärvade rättigheter har sökandena gjort gällande att äganderätt, och i ett vidare perspektiv de grundläggande rättigheterna, garanteras i och utgör en del av gemenskapens rättsordning (domstolens dom av den 13 december 1979 i mål 44/79, Hauer, REG 1979, s. 3727, punkt 17, svensk specialutgåva, volym 4, s. 621, och domen i det ovannämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, punkt 73). Varumärkesrättigheterna utgör härvid väsentliga rättigheter vars efterlevnad skall säkerställas inom gemenskapen (se, för ett liknande resonemang, tanken bakom första varumärkesdirektivet och domen i det ovannämnda målet HAG GF).
- 129 Kommissionen har enligt sökandena emellertid inte undersökt om någon äldre rätt till varumärket fanns för att bedöma risken för att en annan person erhållit exklusiva rättigheter till ett liknande varumärke och har därigenom gjort sig skyldig till grov vårdslöshet. Om kommissionen hade gjort en vanlig undersökning hade den fått kännedom om ISL:s figurkännetecken vilket bekräftas av resultaten av den undersökning av huruvida äldre rätt till varumärket föreligger som gjorts i Förenade kungariket genom användning av systemet Marquesa.
- 130 Sökandena har även hänvisat till de rättsliga utlåtanden som advokat A. Braun, professorerna C. Gielen och W. Tilmann, specialister på varumärkesrätt, har upprättat på sökandenas begäran. Utlåtandena bekräftar nödvändigheten av att göra en undersökning av huruvida äldre rätt till varumärket föreligger och bekräftar att kommissionen handlat oförsiktigt genom att inte göra någon sådan undersökning.
- 131 Vad för det andra beträffar principen om skydd för berättigade förväntningar har sökandena erinrat om att de, till följd av rådets antagande av första varumärkesdirektivet och kommissionens antagande av en rad beslut vari vikten av varumärkesrättigheter erkänns, har utvecklat "grundade förväntningar" i den mening som avses i rättspraxis beträffande iakttagande och bevarande av deras varumärkesrättigheter. Genom att underlåta att beakta sökandenas rättigheter vid lanseringen av euron trots att varumärkesrättigheter och deras bevarande inte är underställda någon rätt till bedömning för kommissionen inom gemenskapen

har kommissionen åsidosatt den grundläggande principen om skydd för sökandenas berättigade förväntningar (domstolens dom av den 26 juni 1990 i mål C-152/88, Sofrimport mot kommissionen, REG 1990, s. I-2477, punkt 26, och förstainstansrättens dom av den 11 juli 1997 i mål T-267/94, Italiani mot kommissionen, REG 1997, s. II-1239, punkt 32, domen i det ovannämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, punkt 68).

- 132 Vad för det tredje beträffar icke-diskrimineringsprincipen har sökandena anført att kommissionen, genom att anta, låta träda i kraft och främja den officiella eurosymbolen, har diskriminerat sökandena, eftersom någon annan varumärkesinnehavare inte fått sina rättigheter åsidosatta.
- 133 Vad för det fjärde avser proportionalitetsprincipen anser sökandena att kommissionen eftersträvade ett till synes legitimt syfte men att de åtgärder som använts för att uppnå syftet överskred vad som var nödvändigt för att uppnå det. Iakttagande av denna princip ställer krav på att syftet uppnås utan att sökandenas rättigheter förlorar sitt innehåll.
- 134 Kommissionen har besvarat sökandenas argument om att kommissionen förfarit försumligt genom att inte efterforska huruvida äldre rätt till varumärket förelåg med att de tre rättsliga utlåtanden som sökandena har åberopat inte bekräftar sökandenas påståenden, det vill säga att kommissionen hade en rättslig skyldighet gentemot samtliga varumärkesinnehavare att undersöka om äldre rätt till varumärket förelåg. Det framgår enligt kommissionen av dessa tre rättsliga utlåtanden att ett kommersiellt företag som önskar anta ett nytt varumärke vanligtvis gör en sådan undersökning. Även om detta allmänna övervägande emellertid inte kan bestridas har kommissionen anført att eftersom den officiella eurosymbolen är mycket lik dess tidigare emblem enligt Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten av den 20 mars 1883, och används i mycket stor utsträckning av kommissionen, saknades skäl att företa någon ny undersökning. Den för de tre rättsliga utlåtandena gemensamma slutsatsen saknar i vart fall relevans, eftersom kommissionen inte hade för avsikt att anta något varumärke eller logotyp.

- 135 Kommissionen har för övrigt hävdad att en rättslig skyldighet att undersöka om äldre rätt till varumärket förelåg skulle vara oförenlig med systemet för skydd av tecken, varumärken och logotyper, eftersom det redan föreligger ett sätt att försvara sig mot olaglig användning av ett befintligt varumärke (talan om varumärkesintrång). Det faktum att någon undersökning om äldre rätt till varumärket inte gjorts är inte i sig ett tillräckligt skäl att väcka talan.
- 136 Kommissionen har beträffande grunden om åsidosättande av förvärvade rättigheter anfört att de rättigheter som nämnts av sökandena endast utgör varumärkesrätten till ISL:s figurkännetecken. Kommissionen har emellertid tidigare visat att något intrång i dessa varumärkesrättigheter inte skett.
- 137 Kommissionen anser vidare att argumentet om åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen är vilseledande och att argumentet om proportionalitetsprincipen är för vagt.

— Förstainstansrättens bedömning

- 138 Förstainstansrätten erinrar om att äganderätten garanteras i gemenskapens rättsordning i enlighet med de gemensamma begreppen i medlemsstaternas grundlagar, som också återspeglas i tilläggsprotokollet till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (se domen i det ovannämnda målet Hauer, punkt 17).
- 139 I förevarande mål utgörs emellertid den äganderätt som sökandena åberopat av den rätt som ISL har till sitt varumärke till följd av att figurtecknet registrerats i flera medlemsstater. Det rör sig om en immateriell rättighet som utgörs av en

exklusiv rätt att bruka varumärket och som kan göras gällande mot var och en men i begränsad utsträckning. De begränsningar som sammanhänger med denna relativa äganderätt följer för det första av specialitetsbestämmelsen, enligt vilken rättigheten är begränsad till angivna varor och tjänster, och för det andra av registreringens nationella karaktär, eftersom det skydd som ges är begränsat till den stat där varumärket registrerats.

- 140 Härav följer att detta argument inte kan skiljas från argumentet om intrång i ISL:s varumärkesrätt.
- 141 Det har emellertid tidigare konstaterats att kommissionen inte använt den officiella eurosymbolen i näringsverksamhet och att sökandena i varje fall inte styrkt att ISL:s varumärke mist sin huvudsakliga funktion. Kommissionen kan därför inte anses ha gjort intrång i den exklusiva rättighet som ISL har till sitt figurkännetecken och därmed inte heller ha åsidosatt icke-diskrimineringsprincipen och proportionalitetsprincipen.
- 142 Vad så gäller sökandenas påstående att kommissionen har underlåtit att undersöka huruvida en äldre rätt till varumärket förelåg i syfte att avgöra om ett företag redan hade ensamrätt till ett liknande varumärke erinrar förstainstansrätten ånyo om att kommissionen inte använt den officiella eurosymbolen som varumärke.
- 143 Enligt fast rättspraxis kan gemenskapsinstitutionernas försummelser endast ge upphov till skadeståndsansvar för gemenskapen i den mån institutionerna har överträtt en rättslig skyldighet att agera som följer av en gemenskapsbestämmelse (domstolens dom av den 15 september 1994 i mål C-146/91, KYDEP mot rådet och kommissionen, REG 1994, s. I-4199, punkt 58, och förstainstansrättens beslut av den 26 juni 2000 i de förenade målen T-12/98 och T-13/98, Argon m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2000, s. II-2473, punkt 18). Sökandena har

emellertid inte angett i sina skrivelser enligt vilken gemenskapsrättslig bestämmelse kommissionen var skyldig att undersöka om en äldre rätt till varumärket förelåg beträffande registreringen av den officiella eurosymbolen eller ett liknande tecken som varumärke.

- 144 I de rättsliga utlåtanden från de tre specialisterna på varumärkesrätt som sökandena har inkommit med anges inte heller enligt vilka gemenskapsrättsliga bestämmelser en sådan skyldighet föreligger för kommissionen.
- 145 Vad för övrigt gäller dessa utlåtanden erinrar förstainstansrätten om att de inte vederlägger den tidigare bedömningen av det påstådda intrånget i ISL:s varumärkesrätt. Dessa utlåtanden grundas nämligen på det i målet felaktiga antagandet att kommissionen använt den officiella eurosymbolen som varumärke i kommersiellt syfte.
- 146 Vad beträffar principen om skydd för berättigade förväntningar erinrar förstainstansrätten om att rätten att göra anspråk på skydd för berättigade förväntningar tillkommer varje enskild person som befinner sig i en situation av vilken det framgår att gemenskapsadministrationen har väckt grundade förhoppningar. Däremot kan ingen göra gällande att principen om skydd för berättigade förväntningar har åsidosatts, om administrationen inte har lämnat honom tydliga försäkringar (domen i det ovannämnda målet Dubois et Fils mot rådet och kommissionen, punkt 68).
- 147 Sökandena anser härvid att det faktum att rådet antagit första varumärkesdirektivet och kommissionen en rad beslut vari vikten av varumärken medges har gett upphov till grundade förväntningar hos dem.

- 148 Utöver det faktum att kommissionens antagande av den officiella eurosymbolen inte utgör något intrång i ISL:s varumärkesrättigheter konstaterar förstainstansrätten att det i vart fall är stor skillnad mellan en bekräftelse som kommissionen lämnar i mycket allmänna ordalag, och som inte kan ge upphov till grundade förväntningar, och en tydlig försäkring som kan skapa förväntningar (se förstainstansrättens dom av den 14 september 1995 i mål T-571/93, Lefebvre m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-2379, punkt 74).
- 149 Detta argument kan därför inte heller godtas med följd att talan inte kan vinna bifall på denna grund.

Den tredje grunden: Expropriation

- 150 Sökandena har erinrat om att en följd av den grundläggande rätten till egendom är att ingen må berövas sin egendom, såsom fastställs i artikel 1 i det första tilläggsprotokollet till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna som gemenskapsinstitutionerna är skyldiga att efterleva (se domstolens dom av den 17 december 1970 i mål 11/70, Internationale Handelsgesellschaft, REG 1970, s. 1125, svensk specialutgåva, volym 1, s. 503, generaladvokaten Capotortis förslag till avgörande i det ovannämnda målet Hauer, REG 1979, s. 3752, och generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande till domstolens dom av den 13 juli 1989 i mål 5/88, Wachauf, REG 1989, s. 2609, s. 2622, punkt 22). De åtgärder som kommissionen har vidtagit i förevarande mål kan likställas med olaglig expropriation av sökandenas egendom, eftersom en följd härav är att ISL:s figurkännetecken förlorat sin särskiljningsförmåga och sitt värde. Kommissionen hade på ett enkelt sätt kunnat undvika att orsaka sökandena skada, och om sökandena inte hade några rättsmedel till sitt förfogande för varumärkesintrång, såsom kommissionen har påstått, skulle de inte kunna erhålla någon ersättning för den förlorade immateriella rättigheten och sitt förlorade kommersiella anseende. Kommissionen kan inte med framgång åberopa några skäl för sitt handlande och även om det antas att handlandet är berättigat eller lagenligt är kommissionen i varje fall skyldig att ersätta den skada som orsakats sökandena (se generaladvokaten Sir Slynns förslag till avgörande till domstolens dom av den 6 december 1984 i mål 59/83, Biovilac mot EEG, REG 1984, s. 4057, s. 4082).

- 151 Kommissionen har invänt att tillämplig lagstiftning inte innehåller någon bestämmelse enligt vilken ett varumärkes förlust av sin särskiljningsförmåga kan likställas med expropriation.
- 152 Förstainstansrätten konstaterar härvid endast att grunden rörande expropriation inte kan skiljas från grunden om varumärkesintrång eller argumentet om åsidosättande av förvärvade rättigheter, eftersom den immateriella rättighet som ISL innehar med ensamrätt till figurkännetecknet berörs på ett identiskt sätt inom ramen för dessa invändningar.
- 153 Härav följer att föregående överväganden, enligt vilka kommissionen inte gjort sig skyldig till intrång i ISL:s varumärkesrättigheter, är relevanta för denna grund. Talan kan följaktligen inte heller vinna bifall på denna grund.
- 154 Av vad ovan anförts följer att sökandena inte styrkt att kommissionen handlat på ett sätt som ger upphov till skadeståndsansvar.

Strikt skadeståndsansvar

Parternas argument

- 155 Sökandena har påstått att skadeståndsansvar i den mening som avses i artikel 288 EG kan uppstå även om den ifrågavarande gemenskapsinstitutionen inte handlat olagligt om detta handlande utgör en oproportionerlig belastning på

vissa enskilda, om det strider mot billighet och om det utgör ett åsidosättande av de offentliga organens skyldighet att behandla alla lika.

- 156 I mål T-184/95, Dorsch Consult mot rådet och kommissionen, som ledde fram till förstainstansrättens dom av den 28 april 1998 (REG 1998, s. II-667) har rådet medgett att gemenskapen kan bli skadeståndsansvarig för en lagenlig rättsakt, och förstainstansrätten har för detta skadeståndsansvar uppställt som villkor att den åberopade skadan, förutsatt att den är ”manifest och fortlöpande”, påverkar en särskild kategori näringsidkare på ett oproportionerligt sätt (speciell skada) och överskrider gränserna för de ekonomiska risker som sammanhänger med verksamheterna inom den berörda sektorn (ovanlig skada) utan att den rättsakt som givit upphov till den åberopade skadan är berättigad av ett allmänt ekonomiskt intresse (se punkt 80 i denna dom).
- 157 Även om dessa omständigheter inte förelåg i domarna i de ovannämnda målen Biovilac mot EEG, Dubois et Fils mot rådet och kommissionen samt Dorsch Consult mot rådet och kommissionen, anser sökandena att de föreligger i detta mål. Vad gäller frågan huruvida det föreligger en speciell skada har sökandena gjort gällande att antagandet och lanseringen av eurosymbolen har orsakat dem skada genom att påverka dem på ett oproportionerligt sätt. Vad beträffar förekomsten av en ovanlig skada gäller risken för att ett offentligt organ skall åsidosätta varumärkesinnehavares rättigheter genom ett kommersiellt tecken inte samtliga varumärken. Denna risk kan inte förutses även om den orsakade skadan hade kunnat undvikas. Även om det syfte som kommissionen eftersträvade slutligen hade kunnat motiveras av ett allmänekonomiskt intresse är det inte det eftersträvade syftet utan de i förhållande till allmänintresset oförsiktiga och oberättigade åtgärder som kommissionen har vidtagit för att uppnå detta syfte som har orsakat sökandena skada.
- 158 Sökandena har av detta dragit slutsatsen att även om kommissionens handlande inte skulle antas ge upphov till skadeståndsansvar är kommissionen likväl skyldig att ersätta dem.

- 159 Kommissionen har gemänt att gemenskapsdomstolarna, vilket sökandena för övrigt har medgett, ännu inte har tillämpat principen om att gemenskapen kan bli skadeståndsskyldig till följd av en lagenlig rättsakt. Det följer dessutom av denna rättspraxis att skadeståndsansvar under alla omständigheter förutsätter att det kan fastställas att den skada som påstås ha lidits verkligen föreligger och att det föreligger en ovanlig och speciell skada (domen i det ovannämnda målet Dorsch Consult mot rådet och kommissionen, punkt 59). Sökandena har emellertid inte bevisat att dessa omständigheter föreligger i förevarande fall.
- 160 Kommissionen har gjort gällande att det tydligt framgår av domen i det ovannämnda målet Dorsch Consult mot rådet och kommissionen att något skadeståndsansvar inte uppstår om den åtgärd som orsakat den återopade skadan motiveras av ett allmänekonomiskt intresse, vilket är fallet i förevarande mål. Trots att sökandena har försökt att skilja det syfte som kommissionen eftersträvar genom antagandet av den officiella eurosymbolen, ett syfte som enligt sökandena motiveras av ett allmänekonomiskt intresse, från de åtgärder som kommissionen har vidtagit för att uppnå detta syfte, det vill säga underlåtenheten att göra en undersökning av om äldre rätt till varumärket förelåg, har kommissionen erinrat om att den inte var skyldig att genomföra någon sådan undersökning och att endast denna omständighet inte ger upphov till skadeståndsansvar.

Förstainstansrättens bedömning

- 161 Förstainstansrätten erinrar om att det, för det fall ett strikt skadeståndsansvar skall vara möjligt enligt gemenskapsrätten, i vart fall skulle krävas att tre villkor är uppfyllda för att ett sådant ansvar skall inträda, nämligen att den påstådda skadan verkligen föreligger, att det finns ett orsakssamband mellan skadan och den rättsakt som gemenskapsinstitutionerna kritiserats för och att det rör sig om en ovanlig och speciell skada (domstolens dom av den 15 juni 2000 i mål C-237/98 P, Dorsch Consult mot rådet och kommissionen, REG 2000, s. I-4549, punkterna 17—19, och förstainstansrättens dom av den 6 december 2001 i mål T-196/99, Area Cova m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2001, s. II-3597, punkt 171).

- 162 Vad gäller villkoret att det skall föreligga en faktisk och säker skada ankommer det på sökanden att inför gemenskapsdomstolarna förebbringa bevisning för att den skada den påstår sig ha lidit verkligen föreligger. Förekomsten av en faktisk och säker skada kan inte beaktas av gemenskapsdomstolarna på ett abstrakt sätt utan måste prövas i förhållande till de exakta faktiska omständigheter som utmärker varje fall som domstolen har att bedöma (domstolens dom av den 15 juni 2000 i det ovannämnda målet Dorsch Consult mot rådet och kommissionen, punkterna 23 och 25).
- 163 Vad gäller villkoret att ett orsakssamband skall föreligga framgår det av fast rättspraxis att orsakssamband i den mening som avses i artikel 288 andra stycket EG anses föreligga när det finns ett direkt orsakssamband mellan den rättsakt som den berörda institutionen kritiserats för och den åberopade skadan, vilket det åligger sökanden att bevisa. Gemenskapen kan endast hållas ansvarig för en skada som följer tillräckligt direkt av det beteende som den berörda institutionen klandras för (se analogt domen i det ovannämnda målet TEAM mot kommissionen, punkt 68 och där nämnd rättspraxis).
- 164 Förstainstansrätten har emellertid tidigare konstaterat att sökandena i detta sammanhang inte har inkommit med bevis för att ISL faktiskt har berövats möjligheten att använda sitt varumärke på grund av kommissionens handlande. De har nämligen inte bevisat att den officiella eurosymbolen, avsedd att beteckna den gemensamma valutan, har använts som varumärke i näringsverksamhet eller i varje fall har gett upphov till en risk för förväxling hos den relevanta målgruppen, vilken medfört att ISL:s varumärke förlorat sin huvudsakliga funktion.
- 165 Vad sedan gäller den omständigheten att tredje man har anbringat den officiella eurosymbolen på olika varor påpekar förstainstansrätten att, för det fall nämnda symbol har anbringats på varor som ingår i klasserna 16 och 36 för att göra det möjligt för allmänheten att identifiera varornas kommersiella ursprung, denna

användning inte i tillräcklig utsträckning direkt kan tillskrivas kommissionen. Det har nämligen tidigare fastställts att även om kommissionen har uppmuntrat tredje man att använda den officiella eurosymbolen avsåg den att främja spridningen av den officiella eurosymbolen som beteckning för den gemensamma valutan och inte som tecken för att skilja mellan särskilda varor och tjänster (se punkt 104 ovan).

166 Härav följer att sökandenas yrkande grundat på gemenskapens strikta skadeståndsansvar inte kan vinna bifall, eftersom sökandena inte bevisat att det föreligger en faktisk och säker skada som kan tillskrivas kommissionen.

167 Av vad anförts följer att talan skall ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

168 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökandena skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökandena har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.

- 2) Sökandena skall ersätta rättegångskostnaderna.

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 10 april 2003.

H. Jung

Justitiesekreterare

R. García-Valdecasas

Ordförande